

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 107 din 16.02.2022

Dosar nr.: 920/2020

Petiția nr.: 7167/10.11.2020

Petent: Asociația Civică Dreptate – Filiala Prahova

Reclamați: - Uniunea Democrată Maghiară din România;

- Departamentul pentru Relații Interetnice;

- Autoritatea Electorală Permanentă.

Obiect: Asociația petentă reclamă adoptarea "*Hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România*" la Congresul 14 U.D.M.R. din 22 – 23 februarie 2019 de la Cluj-Napoca, în care se afirmă și se pretinde instituirea unor măsuri speciale prin simboluri "naționale proprii" ca temelii principale ale identității naționale a comunității maghiare din România, care prezintă într-un mod unic pe maghiarii din Transilvania ca parte integrantă a națiunii maghiare din Ungaria și solicită constatarea discriminării cetățenilor români de naționalitate română și a celorlalte minorități naționale care respectă simbolurile naționale fără a pretinde și adopta drepturi colective, respectiv anularea hotărârii în cauză.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul petentului

1. Asociația Civică Dreptate – Filiala Prahova, Calea Ferentari nr. 72, bl. 7C, ap.13, sector 5, e-mail: cotirlan@upemail.ro.

Numele, sediul părții reclamate

2. Uniunea Democrată Maghiară din România, mun. București, str. Dr. Lister nr. 57, sector 5.

3. Departamentul pentru Relații Interetnice, mun. București, str. Paris nr. 65, sector 1, cod poștal 011815, e-mil: cabinet@dri.gov.ro

4. Autoritatea Electorală Permanentă, mun. București, str. Stavropoleos nr. 6, sector 6, CP 030167, e-mail: registratura@roaep.ro

II. Procedura de citare

5. Prin adresa nr. 514/25.01.2021 a fost invocată petentului excepția lipsei calității procesuale active în temeiul art. 5 și 7 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor aprobată prin Ordinul nr. 144 din 11 aprilie 2008, cu solicitarea justificării interesului legitim în cauză, precum și a Statutului / a Actului constitutiv al Asociației.

6. Totodată, s-a solicitat completarea petiției cu indicarea criteriului discriminării reclamate și precizarea obiectului petiției.

7. Prin adresele nr. 2871/14.04.2021 s-a realizat citarea părților în conformitate cu măsurile dispuse având în vedere contextul evoluției situației epidemiologice determinate de răspândirea coronavirusului SARS-CoV-2, cu solicitarea de a fi transmise completări la petiție, respectiv punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, odată cu exprimarea acordului părților din dosar, în termenul dat.

8. Totodată, odată cu emiterea citației, a fost supusă atenției petentului, în temeiul art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor aprobată prin Ordinul nr. 144 din 11 aprilie 2008, excepția de necompetență materială a C.N.C.D. pentru aspectele ce țin de anularea Hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România, deplina competență de soluționare revenind cu privire la acest capăt de cerere instanței de judecată.

9. Procedura a fost legal îndeplinită, părțile exprimându-și acordul pentru soluționarea cauzei în lipsă.

10. Prin adresele nr. 3798/19.05.2021, 3872/24.05.2021, au fost comunicate părților punctele de vedere depuse la dosar de reclamați, respectiv completările petentului, în vederea formulării concluziilor scrise.

III. Susținerile părților

Susținerile petentului

11. Petentul reclamă prin memoriul înregistrat la C.N.C.D. cu nr. 7167/10.11.2020 discriminarea ce rezultă prin adoptarea "*Hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România*" la Congresul 14 U.D.M.R. din 22 – 23 februarie 2019 de la Cluj – Napoca în care se afirmă și se pretinde instituirea unor măsuri speciale prin simboluri "naționale proprii" ca temelii principale ale identității naționale a comunității maghiare din România pentru întreaga lume, care prezintă într-un mod unic pe maghiarii din Transilvania ca parte integrantă a națiunii maghiare din Ungaria.

12. În fapt, petentul precizează că, la nivelul autorităților publice și administrativ-teritoriale, comunitatea maghiară din România și organizația neguvernamentală U.D.M.R. care o reprezintă în Parlamentul României nu sunt categorii defavorizate în înțelesul art. 4 din O.G. nr. 137/2000 pentru că, dintre toate minoritățile naționale, au cea mai numeroasă reprezentare politică în Parlamentul României, în Guvernul României, în autoritățile publice: Curtea Constituțională a României, Autoritatea Electorală Permanentă, administrația teritorială, consilii de administrație și chiar conduce instituții precum Departamentul pentru Relații Interetnice (DRI) din cadrul Secretariatului General al Guvernului (SGG), Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării și beneficiază de prevederi legale care le discriminează pozitiv, exemple fiind art. 94 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 208/2015, Legea nr. 33/1995, Legea nr. 282/2007, Legea nr. 215/2001, O.U.G. nr. 57/2019, Decizia CCR nr. 112/2001, H.G. nr. 589/2001.

13. De asemenea, comunitatea maghiară din România beneficiază, în fiecare an de cea mai mare sumă alocată de la bugetul de stat al României prin H.G. (în anul 2020 prin H.G. nr. 138/2020) pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase dintre toate minoritățile naționale.

14. Prin Hotărârea în discuție, afișată pe pagina de internet oficială <http://udmr.ro/actualitate/stiri/hotarare-privind-simbolurile-nationale-ale-comunitaii->

[maghiare-din-romania](#), Congresul fiind organul suprem de decizie al Uniunii conform art. 43 din Statutul UDMR, sunt afirmate și pretinse "simboluri naționale" ca drepturi colective distinctive pentru cetățenii români de naționalitate maghiară din România, inclusiv pentru comunitatea secuiască: drapelul național sau civic al Ungariei (drapelul oficial de stat are proporțiile 1:2, iar cel civic proporțiile 2:3), steagul "ținutului secuiesc", imnul național al Ungariei și imnul secuiesc.

15. Concret, petentul precizează că în preambulul hotărârii se afirmă următoarele:

"Comunitatea maghiară din România este parte integrantă a națiunii maghiare, prin urmare își asumă simbolurile și însemnele acesteia, dar dispune și de simboluri proprii. Temeliile principale ale identității noastre naționale sunt acele simboluri care disting națiunea maghiară, și în cadrul acesteia pe maghiarii din Transilvania de alte națiuni și prezintă, într-un mod unic, particularitățile maghiarilor pentru întreaga lume." în contradicție cu art. 1 alin. (1), art. 6 alin. (2), art. 12, art. 16, art. 57, art. 148 și art. 152 alin. (1) din Constituția României, art. 1 Legea nr. 51/1991, paragrafelor nr. 30-35, nr. 38-41, nr. 48-51, nr. 54 din Decizia CCR nr. 80/2014, art. 2 din O.G. nr. 26/2000 și cu prevederile Legii nr. 33/1995, care se referă la drepturi individuale, iar nu colective conform Raportului explicativ la Convenția – cadru pentru protecția minorităților naționale, încheiată la Strasbourg pe 1 februarie 1995.

16. Petentul adaugă că, în opinia sa, nu există nicio contradicție sau prioritate între legislația internațională și cea națională, inclusiv dispozițiile art. 6 alin. (2), art. 16, art. 20, art. 53 și art. 148 din Constituția României, în ceea ce privește drepturile specifice deja acordate minorităților naționale. Legislația națională asigură deja maximul de drepturi individuale ce pot fi acordate potrivit dreptului internațional privind minoritățile.

17. În continuare, petentul citează din Raportul explicativ la "Convenția-cadru pentru protecția minorităților naționale" adoptat de Comitetul Miniștrilor al Consiliului Europei la Strasbourg la 10 noiembrie 1994:

"13. Implementarea principiilor enunțate în prezenta convenție-cadru se va face prin legislația națională și politici guvernamentale corespunzătoare. Ea nu implică recunoașterea drepturilor colective. Accentul este pus pe protecția persoanelor aparținând minorităților naționale, care își pot exercita drepturile în mod individual și în comun cu alții (vezi art. 3 paragraful 2). În aceasta privință, convenția-cadru urmează abordarea textelor adoptate de alte organizații internaționale."

18. Iar art. 20 din „Convenția – cadru pentru protecția minorităților naționale” specifică:

"În exercitarea drepturilor și libertăților decurgând din principiile înscrise în prezenta convenție-cadru, orice persoană aparținând unei minorități naționale va respecta legislația națională și drepturile celorlalți în special ale persoanelor aparținând majorității sau altor minorități naționale".

19. Petentul face trimitere la prevederile art. 1 alin. (1) din Constituția României în ceea ce privește caracterul național al statului, fapt pentru care, dacă s-ar admite argumentul de la care pornește Hotărârea de la Congresul 14 UDMR: „comunitatea maghiară din România este parte integrantă a națiunii maghiare”, atunci România ar fi stat multinațional.

20. Concret, petentul precizează că la punctul 1 al Hotărârii de la Congresul 14 UDMR se menționează dispunerea culorilor în benzi egale, fără a menționa proporțiile steagului, deci poate fi atât drapelul oficial de stat, cât și drapelul civic al Ungariei. Dar

la pct. 3 al Hotărârii se afirmă:

“... și în niciun caz, din punct de vedere juridic, nu echivalează cu arborarea publică a drapelului național al Ungariei, a cărei arborare în România este reglementată de convenții internaționale și de legi naționale”, pentru că la pct. 5 din hotărâre să se elimine orice restricție: “Aceste elemente le considerăm a fi simbolurile noastre naționale în orice dimensiune, amplasare pe orice suprafață și formă de prezentare.”

21. Simbolurile proprii "comunității secuiești" se regăsesc la adresa de internet: <https://www.sznt.org/ro/despre-noi/simbolurile-noastre>. Secuiei, considerați în hotărârea de la Congresul 14 UDMR drept "comunitate integrantă a națiunii maghiare" nici nu apar înregistrați ca o minoritate națională în datele Institutului Național de Statistică privind ultimul recensământ al populației din România.

22. Deci, UDMR a hotărât la Congresul 14 al uniunii, desfășurat la Cluj-Napoca, în 22-23 februarie 2019, că adoptă drapelul național fără stemă, respectiv imnul Ungariei, plus steagul și imnul "ținutului secuiesc" ca **simboluri naționale** ale comunității maghiare din Romania, cu drept de afișare și respectiv intonare oriunde în spațiul public sau privat (declarând minoritatea maghiară din Romania parte integrantă a națiunii maghiare) în ciuda prevederilor Constituției României, Legii nr. 75/1994 și normelor de aplicare, Legii nr. 185/2013 și deciziilor definitive nr. 251/A/CA/2017 a Tribunalului Bihor în dosarul nr. 284/271/2016, respectiv nr. 2690/R pronunțată de Curtea de Apel Târgu Mureș în dosarul nr. 1474/96/2011.

23. Aceasta reprezintă o extindere a drepturilor individuale ale cetățenilor aparținând minorităților naționale la drepturi colective contrară prevederilor Legii nr. 33/1995, Constituției României, legilor nr. 75/1994, 185/2013, 50/1991, 120/2006 și deciziilor definitive ale instanțelor amintite.

24. Petentul face referire la declarațiile Președintelui C.N.C.D., care a declarat într-un interviu pentru Radio Europa Liberă în 18 februarie 2020: „Statul de rudenie, Ungaria, nu abordează în acest fel, cum că ar prelua anumite sarcini, ci efectiv abordează acest subiect ca o strategie națională, pe care a adoptat-o în 2011. Exact în mod indirect preia din atribuțiile statului român și construiește o identitate națională pe un teritoriu, adică într-un bazin carpatic, care depășește granițele de stat. Nu doar în România”.

25. Deși, chiar și ca formațiune culturală, UDMR are obligația de a respecta Constituția României, de a apăra valorile civice ale României, cele fundamentale ale democrației și statului de drept, nu ale Ungariei, a ignorat principiile statului de drept, însă sub aparența că apără și protejează interesele comunității maghiare, aceasta pretinde drepturi colective, fără a lăsa posibilitatea minorității secuiești de a se reprezenta ca minoritate separată în Parlamentul României.

26. UDMR face parte din Consiliul Minorităților Naționale din cadrul DRI (respectiv în cadrul SGG) și este monitorizat în baza prevederilor art. 2 alin. (1) lit. 1) din H.G. nr. 111/2005, art. 1 din H.G. nr. 589/2001 și articolelor specifice din H.G. anual prin care se aprobă modul de repartizare și de utilizare a sumelor prevăzute la lit. a) și b) din anexa nr. 3/13/02a la bugetul Secretariatului General al Guvernului, aprobat prin Legea bugetului de stat pe anul bugetar respectiv, nu în baza prevederilor O.G. nr. 26/2000, astfel cum reiese din răspunsul D.R.I. 24/Nr. 2002/E.L. din 06.10.2020.

27. Petentul apreciază că în acest punct rezultă o altă discriminare majoră negativă a celorlalte ONG-uri din România, care sunt monitorizate conform prevederilor O.G. nr.

26/2000 și a Normelor metodologice de punere în aplicare a dispozițiilor O.G. nr. 26/2000 pentru sumele repartizate de la bugetul de stat, în sensul că UDMR beneficiază de sume de la buget pe cale separată față de alte ONG-uri înscrise tot conform O.G. nr. 26/2000. Are deci drepturi, dar nu aceleași obligații prevăzute de Normele metodologice de punere în aplicare a dispozițiilor O.G. nr. 26/2000, precum celelalte ONG-uri care își desfășoară activitatea în sfera de competență a aceluiași autorități publice (cum ar fi OMFP nr. 2047/2018 privind Normele metodologice de punere în aplicare a dispozițiilor O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, publicat în M. Of., Partea I nr. 514 din 22 iunie 2018 specifică la art. 11 alin. (2):

28. Prin urmare, petentul apreciază că "Hotărârea privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România" adoptată la Congresul 14 UDMR depășește cadrul intern de aplicabilitate, care este circumstanțiat pe criterii etnice și promovează interese ale unei minorități ce nu poate fi încadrată în categoria grupurilor defavorizate, precum și idei (drepturi) ce susțin discriminarea, pe criterii colective ("naționale"), cultural-religioase („parte integrantă a națiunii maghiare, iar într-un mod unic să prezinte particularitățile maghiarilor pentru întreaga lume”).

29. Petentul dorește să semnaleze faptul că în urma adoptării "*Hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România*" au avut loc o serie de acțiuni ale reprezentanților comunității maghiare din România:

- inaugurarea de către președintele UDMR al Consiliului Județean Covasna pe 4 iunie 2020 a unui monument reprezentând "*Ungaria Mare*", amplasat lângă o biserică din localitatea Malnas, Valea Zălanului, județul Covasna, cu afișarea "simbolurilor naționale maghiare și proprii comunității secuiești" fără autorizație (contrar prevederilor Legii 50/1991, Legii 120/2006, Legii 75/1994, Legii 185/2013). În acest caz, Prefectul jud. Covasna nu a dispus îndepărtarea monumentului și a steagurilor amplasate fără autorizații;
- arborarea la începutul anului 2020 a unor drapele maghiare și secuiești în fața bisericii romano-catolice din comuna Lunca de Jos, jud. Harghita, fără respectarea procedurilor de autorizare. Prefectul jud. Harghita a dispus îndepărtarea lor, conform Legii nr. 340/12 iulie 2004.

30. În concluzie, ca urmare a faptului că UDMR este în sfera de competență a S.G.G., dar monitorizarea acestei organizații nu se face în baza unor Norme specifice de punere în aplicare a dispozițiilor O.G. nr. 26/2000 ca în cazul celorlalte ONG-uri, ci direct prin H.G.-uri, atunci U.D.M.R., ca O.N.G. autoîntitulat reprezentativ al minorității maghiare, construiește o identitate națională pentru o comunitate de pe teritoriul României ca parte integrantă a națiunii maghiare din Ungaria, prin hotărârea adoptată la congresul 14 de la Cluj-Napoca din 22-23 februarie 2019, pe sumele acordate de la bugetul de stat al României, fără obligația de a elimina discriminarea pe criterii de gen, de rasă ori cultural-religioasă și fără obligația ca domeniile de interes să conveargă spre cele ale politicii Guvernului.

31. În drept, petentul își întemeiază susținerile pe prevederile Constituției României, O.G. nr. 137/2000, O.G. nr. 26/2000 și Normele sale de aplicare, Legea nr. 50/1991, Legea nr. 51/1991, Legea nr. 75/1994, Legea nr. 185/2013, Legea nr. 33/1995, Legea nr. 120/2006, Legea nr. 208/2015, Legea nr. 282/2007, Legea nr. 215/2001, Legea nr. 340/2004, O.U.G. nr. 57/2019, Decizia CCR nr. 112/2001, Decizia CCR nr. 80/2014,

H.G. nr. 589/2001, H.G. nr. 111/2005, H.G. nr. 138/2020, art. 466 si următoarele din C.pr.civ., art. 394 C. penal.

32. Petentul depune ca probatoriu:

- "Hotărârea privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România"
- Răspunsul DRI 24/Nr. 2002/E.L. din 06.10.2020;
- Răspunsurile nr. 8928/28.07/2020, 8991/19.08.2020, 9694/01.09.2020 ale Instituției Prefectului Județul Covasna și fotografii ale monumentului „Ungaria mare” cu simbolurile arborate;
- Răspunsul nr. 5255/SL din 12.05.2020 al Instituției Prefectului Județul Harghita.

33. Prin e-mailul înregistrat cu nr. 7230/11.11.2020, petentul se raportează la O.G. nr. 27/2002 în ce privește soluționarea petiției sale.

34. Prin e-mailul cu nr. de înregistrare la C.N.C.D. 982/09.02.2021, petentul retransmite memoriul inițial, atașează un document pdf al Comisiei Europene (Minority Safepack privind drepturile colective ale minorităților) și completează cu următoarele aspecte:

- Vicepreședintele Asociației petente care semnează petiția precizează că se consideră discriminat în calitate de cetățean român de naționalitate română prin adoptarea la congresul 14 UDMR a "*Hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România*" și prin afișarea sa continuă pe pagina oficială de internet: <http://udmr.ro/actualitate/stiri/hotarare-privind-simbolurile-naionale-ale-comunitatii-maghiare-din-romania>, având în vedere prevederile Constituției României care statueaza la art. 54 alin. (1): "*Fidelitatea față de țară este sacră* ", iar la art. 55 alin. (1) "*Cetățenii au dreptul și obligația să apere România.*".
- Prin decizia luată de UDMR la congresul de la Cluj-Napoca formațiunea maghiară și-a manifestat public loialitatea față de Ungaria, față de simbolurile naționale ale Ungariei, în dauna loialității față de simbolurile naționale ale statului ai cărui cetățeni sunt, conform art. 12 din Constituția României, respectiv Drapelul României, Ziua națională a României, 1 Decembrie, Imnul național al României, Stema țării și sigiliul statului. Orice cetățean care manifestă loialitate față de simbolurile naționale ale altui stat se face vinovat de trădare națională.
- Astfel, petentul apreciază că UDMR a ales să vorbească în numele întregii comunități maghiare din România la congresul său și a decis că, pentru maghiarii din România, simbolurile Ungariei sunt pe primul loc, manifestând astfel dispreț față de Constituția României și trădare națională.
- Petentul face referire la art. 7 alin. (1) din Statutul Asociației Civice Dreptate-Filiala Prahova pe care-l atașează la răspuns și unde se stipulează: "*Asociația poate acționa în calitate procesuală activă, dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: să constate existența unei discriminări; discriminarea să aducă atingere fie unei comunități sau grup de persoane, fie unei persoane fizice.*"
- Astfel, petentul precizează că Asociația reprezintă cetățenii români de naționalitate română și celelalte minorități naționale care respectă simbolurile naționale și Constituția României, fără a pretinde și adopta drepturi colective, drepturi excluse prin Legea nr. 33/1995 și împotriva cărora s-a săvârșit o faptă de discriminare prin favorizarea O.N.G.-ului UDMR, cu finanțarea asigurată prin H.G. în fiecare an, fără a-și respecta însă obligațiile fundamentale prevăzute de Constituția României, legile naționale și actele normative precum O.G. nr.

26/2000 și Normele sale de aplicare.

- Prin urmare, în calitate de cetățean român, vicepreședintele Asociației consideră că este discriminat prin adoptarea unei hotărâri care adoptă drepturi colective neconstituționale și ilegale; Asociația petentă reprezintă un grup de persoane române discriminate negativ prin finanțarea preferențială a unui O.N.G., care nu-și respectă obligațiile fundamentale prevăzute în Constituția României, legile naționale, domeniul de interes și politica Guvernului României;
- conform Statutului Asociației petente, vicepreședintele acesteia apreciază că există interesul legitim în combaterea discriminării și reprezintă un grup de persoane asupra cărora s-a săvârșit o faptă de discriminare pe bază de naționalitate, având ca efect înlăturarea recunoașterii în condiții de egalitate a drepturilor recunoscute de lege.
- În concluzie, petentul consideră că există un tratament diferențiat aplicat U.D.M.R. finanțat direct prin H.G. de la bugetul de stat de către Guvernul României, U.D.M.R. care reprezintă interesele Ungariei, adoptând ca simboluri "naționale" ale comunității maghiare din Romania chiar simbolurile naționale ale Ungariei.
- Petentul reiterează obiectul petiției nr. 7167/10.11.2020 raportat la prevederile O.G. nr. 137/2000 respectiv: adoptarea la Congresul 14 UDMR din 22-23 februarie 2019 de la Cluj-Napoca a "*Hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România*", în care se afirmă și se pretinde instituirea unor măsuri speciale de discriminare prin simboluri naționale "proprie" a comunității maghiare din România.

35. Prin e-mailul înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 1981/15.03.2021, petentul solicită stadiul dosarului, iar în data de 21.04.2021 formulează note scrise înregistrate la C.N.C.D. sub nr. 3065/21.04.2021 prin care solicită constatarea discriminării negative a celorlalte minorități etnice din România și a românilor majoritari față de comunitatea maghiară din România, comunitate care ar beneficia de dreptul colectiv, nerecunoscut de Legea nr. 33/1995, de a afișa oricând cele două simboluri "naționale" și de a intona public cele două imnuri "naționale", respectiv al Ungariei și al "ținutului secuiesc".

36. Astfel, petentul solicită sancționarea contravențională a Uniunii Democrate Maghiare din România (UDMR), pentru adoptarea la Congresul 14 UDMR din 22-23 februarie 2019 de la Cluj-Napoca a "*Hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România*", conform prevederilor O.G. nr. 137/2000.

37. Având în vedere excepția de necompetență invocată din oficiu prin citație, petentul renunță la capătul de cerere din petiția inițială în sensul anulării hotărârii ce face obiectul prezentei spețe întrucât depășește competența C.N.C.D., solicitând în același timp soluționarea petiției în lipsă.

38. Prin e-mailul înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 4062/28.05.2021 petentul transmite concluzii scrise, iar prin e-mailul cu nr. 4061/28.05.2021 atașează și extras din procesul verbal de la Congresul 14 al U.D.M.R. după la greșa judecătorei sectorului 5.

39. În fapt, petentul face următoarele precizări:

- obiectul dosarului vizează discriminarea negativă a cetățenilor romani care nu sunt de etnie maghiară prin adoptarea la Congresul 14 UDMR din 22-23.02.2019 de la Cluj-Napoca a "*Hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității*

maghiare din România” și afișarea sa continuă pe pagina oficială de internet, gest prin care formațiunea politică maghiară cu reprezentare parlamentară și-a manifestat public loialitatea față de Ungaria, nu față de România, ceea ce este evident că nu o pot face cetățenii români care nu sunt membrii UDMR.

- "hotărârea" este menținută pe site-ul oficial udmr.ro deși aceasta nu a fost înscrisă oficial în Registrul asociațiilor și fundațiilor aflat la grefa Judecătorei Sectorului 5 prin "Extrasul din Procesul-verbal al Congresului Uniunii Democrate Maghiare din Romania, Cluj-Napoca, 22-23 februarie 2019" în care sunt declarate doar alegerea președintelui Uniunii, împuterniciri pentru a semna înregistrările la notarul public și în registru, precum și modificări ale Statutului UDMR. Petentul apreciază că această acțiune este o neasumare, precum a fost și eliminarea afișării "hotărârii" până la decizia primei instanțe în dosarul 18272/302/2019, decizie care nu a luat deloc în discuție fondul cauzei, ci doar excepția lipsei de interes conform art. 33 Cod. proc. civ.

40. Petentul consideră că nu suntem în prezenta unei excepții de inadmisibilitate și nici a excepției de lucru judecat (nefiind identitatea părților, în dosarul 18272/302/2019 reclamantul a fost persoana fizică, iar aici petenta este Asociația Civică Dreptate – Filiala Prahova), iar obiectul prezentei cauze vizează discriminarea, ceea ce se încadrează în alt domeniu de competență, nu se judecă conform prevederilor Codului de procedura civilă, ci a O.G. nr. 137/2000 și Ordinului nr. 144/2008.

41. Petentul este de acord cu excepția de necompetență a C.N.C.D. în ceea ce privește solicitarea de anulare a unei hotărâri adoptate de U.D.M.R., însă consideră că fapta sa de discriminare exprimată public la Congresul 14 UDMR intră sub incidența art. 2 alin. (4) O.G. nr. 137/2000, sancționabilă conform art. 26 alin. (1) și (3) O.G. nr. 137/2000.

42. În acest sens, petentul face referire la jurisprudența C.N.C.D. când au fost sancționate pentru discriminare în cazul unor mesaje publice chiar persoane fără rol decizional, cum ar fi cazul.

43. Raportat la excepțiile lipsei calității procesuale active, petentul apreciază că asociația petiționară, prin reprezentantul său, a îndeplinit cerințele procedurii prealabile la solicitarea C.N.C.D. în concordanță cu dispozițiile Ordinului nr. 144/2008, întrucât:

- Asociația Civică Dreptate – Filiala Prahova este total identificabilă prin precizarea CIF: 30822143 și are nr. crt. 12741 (la data formulării concluziilor), nr. inreg. 4085/A/2012, sediul indicat în Registrul Național al Asociațiilor și Fundațiilor, nu se declară "uniune" și se înregistrează la "asociații" precum U.D.M.R.;
- Vicepreședintele Asociației Civice Dreptate – Filiala Prahova este menționat în acest Registru Național;
- Asociația reprezintă "*un grup de persoane sau o comunitate împotriva căreia s-a savârșit o faptă de discriminare*" (conform extraselor din Statutul asociației trimise la C.N.C.D.), respectiv cetățeni români de naționalitate română și celelalte minorități naționale, care respectă simbolurile naționale, Constituția și legile României, fara a pretinde și a adopta cu *de la sine putere* drepturi colective, drepturi excluse prin Legea nr. 33/1995 (conform Raportului explicativ la legea 33/1995: <http://legislatie.iust.ro/Public/DetaliiDocumentAfis/34126>).
- Asociația petentă respectă liniile politicii Guvernului României, iar pentru finanțare participă la competițiile deschise pentru proiecte, în timp ce O.N.G.-ul

UDMR are finanțarea asigurată prin H.G. în fiecare an pentru păstrarea identității etnice, culturale, lingvistice și religioase a minorității naționale, nu ca națiune cu drepturi colective, care nu respectă însă obligațiile fundamentale prevăzute de art. 6 alin. (2), art. 16 alin. (1) și (2) din Constituția României, Legea nr. 51/1991 privind securitatea națională a României, Legea nr. 75/1994 privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României de către autoritățile și instituțiile publice, Legea nr. 33/1995 împreună cu Raportul explicativ (care evidențiază că nu există nici o contradicție între legislația internă și cea internațională privind drepturile individuale deja acordate, fără drepturi colective) și actele normative precum O.G. nr. 26/2000 și Normele sale de aplicare.

44. Petentul adaugă că, pe 14 ianuarie 2021, Comisia Europeană a respins **Minority Safepack** inițiat de U.D.M.R. și promovat de Ungaria pentru drepturi colective pe plan european, așa cum sunt simbolurile "naționale" ale unor minorități. La fiecare dintre cele 9 propuneri incluse în Minority Safepack, petentul citează concluziile Comisiei Europene: *"Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că nu este necesar niciun act legislativ suplimentar."*

45. Prin urmare, petentul apreciază că drepturile specifice menționate pentru a fi exercitate rămân individuale, nu devin colective în detrimentul altor categorii de cetățeni ai României, astfel că simpla negare a aspectelor evidențiate și adoptate prin „Hotărârea privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România”, în contextul în care această hotărâre continuă să fie afișată public pe pagina oficială de internet în limba română: <http://udinr.ro/actualitate/stiri/hotarare-privind-simbolurile-naionale-ale-comunitatii-maahiare-din-romania> și a afirmării unui drept de a adopta orice hotărâre care stabilește simboluri "naționale" este illogică și hazardată sau duplicitară și ilegală.

46. Petentul menționează că pct. 3 al hotărârii menționate este în contradicție sau duplicitate evidentă cu pct. 5 din aceeași hotărâre: *"3. Afișarea simbolurilor noastre naționale la orice eveniment, în orice situație sau formă sunt considerate ca propriile noastre simboluri comunitare și în nici un caz, din punct de vedere juridic, nu echivalează cu arborarea publică a drapelului național al Ungariei, a cărui arborare în România este reglementată de convenții internaționale și de legi naționale. (...) 5. Aceste elemente le considerăm a fi simbolurile noastre naționale în orice dimensiune, amplasare, pe orice suprafață și formă de prezentare. "*

47. Petentul dorește să punteze duplicitatea manifestată de U.D.M.R. când se declară O.N.G. înregistrat conform O.G. nr. 26/2000, dar activează politic în Parlamentul României precum un partid, deși Legea nr. 14/2003 permite echivalarea cu un partid politic doar în procesele electorale.

48. Astfel, petentul face trimitere la punctul de vedere formulat de U.D.M.R. unde recunoaște că are calitatea de formațiune politică, dar respinge enumerarea unor opinii politice, fără a le menționa. Petentul menționează că asociația pe care o reprezintă are doar activități civice și, în acest sens, a depus prezenta sesizare privind discriminarea în fața C.N.C.D.

49. Mai mult, petentul adaugă că nu are cunoștință de existența altor simboluri colective ale minorităților naționale din România, care să fie adoptate prin hotărâri publice,

considerate a fi simboluri naționale în orice dimensiune, amplasare, pe orice suprafață și formă de prezentare, afișate ostentativ în spațiile publice din România. Astfel, petentul constată că doar U.D.M.R. apelează la astfel de simboluri naționale, în pofida art. 1 alin. (1) și (5), art. 12 și 13 din Constituția României.

50. În ceea ce privește discriminarea economică, petentul dorește să atragă atenția asupra faptului că, deși U.D.M.R. nu este partid, a primit totuși subvenții încă de la înființare pentru finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale până în martie 2009.

51. În acest sens, petentul consideră că în virtutea art. 1 (1) Legea 334/2006 care prevede *"Prezenta lege reglementează finanțarea activității partidelor politice și a campaniilor electorale, precum și controlul finanțării activității partidelor politice și a campaniilor electorale"*, A.E.P. nu a controlat niciodată respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile U.D.M.R. ca organizație politică și legalitatea finanțării campaniilor electorale, aruncând în răspunsul său răspunderea către Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul guvernului (pentru care UDMR a optat începând cu martie 2009) și către Curtea de Conturi a României (din 1 martie 2003).

52. Concret, petentul menționează că finanțarea de la DRI a fost acordată ca sprijin pentru organizațiile aparținând minorităților naționale, deci, atât înainte de martie 2009, cât și după această dată, U.D.M.R. a primit subvenții, apoi sprijin, fără să i se solicite respectarea unor obligații față de statul român și comunitatea maghiară pe care pretinde că ar reprezenta-o.

53. În acest sens, petentul menționează sentințele pe care le-a obținut în instanțe Asociația „Atlatszo Erdely Egyesulet” (A.E.E.), cu titlu de exemplu în dosarul nr. 4595/117/2019, Tribunalul Cluj a admis cererea formulată de A.E.E.

54. Petentul enumeră o parte din concluziile anchetelor realizate de A.E.E sale la <https://atlatszo.ro/ro/rmdsz-ro/cum-sunt-cheltuiti-banii-maghiarimii-din-transilvania-cum-justifica-udmr/>:

55. În concluzie, petentul dorește să evidențieze faptul că există un tratament diferențiat aplicat UDMR față de celelalte minorități, discriminare realizată prin finanțarea directă prin H.G. de la bugetul de stat de către Guvernul României, fără a se controla respectarea prevederilor legale privind veniturile și cheltuielile UDMR și respectarea politicii Guvernului României, precum și prin adoptarea de către UDMR a simbolurilor "naționale" ale Ungariei drept simboluri ale comunității maghiare din România.

56. Pentru motivele invocate și probele incluse în dosar, petentul solicită admiterea petiției astfel cum a fost formulată și sancționarea formațiunii UDMR pentru discriminare.

Sușinerile Autorității Electorale din România

57. Prin punctul de vedere formulat, înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 3533/13.05.2021, reclamatul face anumite precizări cu privire la atribuțiile stabilite în sarcina Autorității prin Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, apreciind că sesizarea în cauză este nefondată.

58. În fapt, reclamatul precizează că sesizarea petentului vizează presupusele fapte de discriminare „a unei comunități față de alte grupuri de persoane sau comunități ale

celorlalți cetățeni români”, ca urmare a adoptării, în cadrul Congresului Uniunii Democrate Maghiare din România din 22-23 februarie 2019, a „Hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România”. Totodată, petentul susține că *”în fapt, comunitatea maghiară din România și organizația neguvernamentală UDMR (...) au cea mai numeroasă reprezentare politică în (...) autoritățile publice: (...) Autoritatea Electorală Permanentă”*.

59. Referitor la adoptarea „Hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România”, reclamatul menționează că Autoritatea nu este emitentul hotărârii în cauză, iar prin prisma competenței generale în materie electorală și referendară a instituției, reglementată prin art. 100 alin. (1) din Legea nr. 208/2015, raportat la atribuțiile prevăzute de art. 103 alin. (1) din aceeași lege, calitatea de parte reclamată în prezentată cauză este nefondată.

60. În ceea ce privește mențiunile din sesizare referitoare la presupusa reprezentare politică a comunității maghiare din România și a U.D.M.R. în cadrul Autorității, reclamatul face trimitere la art. 3 alin. (1) din Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității Electorale Permanente, aprobat prin Hotărârea nr. 4/2020 a Birourilor Permanente ale Camerei Deputaților și Senatului, respectiv art. 22 alin. (2) din Regulament:

- personalul Autorității nu poate face parte din partide politice sau formațiuni politice sub sancțiunea încetării raporturilor de serviciu în ceea ce privește funcțiile publice de conducere din cadrul Autorității;
- conform art. 101 alin. (2) și (3) din Legea nr. 208/2015, președintele Autorității este *„numit prin hotărâre adoptată în ședință comună a Senatului și Camerei Deputaților, la propunerea grupurilor parlamentare, dintre personalitățile cu pregătire și experiență în domeniul juridic sau administrativ.”*, iar cei doi vicepreședinți ai instituției, cu rang de secretar de stat, sunt numiți de Președintele României, respectiv de primul-ministru, conform dispozițiilor art. 101 alin. (3) din aceeași lege.
- potrivit art. 101 alin. (4) din Legea nr. 208/2015, președintele și vicepreședinții instituției nu pot fi membri ai unui partid politic.

61. În ceea ce privește dispozițiile art. 94 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 208/2015, care, potrivit susținerilor petentului ar reprezenta unul dintre exemplele de discriminare pozitivă în favoarea comunității maghiare din România și a Uniunii Democrate Maghiare din România, reclamatul apreciază că acestea nu îndeplinesc condițiile stabilite de O.G. nr. 137/2000, pentru ca o faptă să poată fi considerată discriminatorie.

62. Concret, prevederile art. 94 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 208/2015 sunt aplicabile tuturor competitorilor electorali enumerați, fără a se crea, în mod discreționar, drepturi suplimentare Uniunii Democrate Maghiare din România.

63. Totodată, art. 56 alin. (7) din același act normativ, prevede că organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale le este aplicabil același regim juridic ca și partidelor politice doar în perioada electorală, context în care reclamatul face trimitere la jurisprudența Curții Constituționale a României ¹, prin care s-a statuat că organizațiile

---

¹ Punctul 18 din Decizia Curții Constituționale nr. 272/2014 referitoare la respingerea contestației având ca obiect constituționalitatea Uniunii Democrate Maghiare din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea 1, nr. 451 din 20 iunie 2014 ; Hotărârea nr. 133/15.02.2017

cetățenilor aparținând minorităților naționale pot participa la alegeri, însă „asimilarea făcută de lege sub aspectul participării la procesul electoral nu conduce la transformarea Uniunii Democrate Maghiare din România în partid politic, ea păstrându-și regimul juridic de asociație”.

64. În ceea ce privește celelalte aspecte menționate de către petent, reclamatul apreciază că acestea excedează competențelor Autorității, astfel cum sunt reglementate de Legea nr. 208/2015, cu modificările și completările ulterioare, nefiind justificată calitatea instituției de parte reclamată în prezenta cauză.

65. În consecință, având în vedere motivele invocate anterior, reclamatul solicită respingerea, ca nefondată, a sesizării petentului, în calitate de vicepreședinte al Asociației Civice Dreptate – Filiala Prahova, întrucât aspectele sesizate de petent, în raport cu atribuțiile, competențele, organizarea și funcționarea Autorității, nu se încadrează în sfera de competență a instituției, neputându-se reține calitatea de parte reclamată a acesteia.

66. În drept, reclamatul își întemeiază punctul de vedere pe Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, O.G. nr. 137/2000, respectiv Hotărârea nr. 4/2020 a Birourilor Permanente ale Camerei Deputaților și Senatului privind Regulamentul de organizare și funcționare a Autorității.

Sușinerile Departamentului pentru Relații Interetnice

67. Prin punctul de vedere emis, înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 3474/11.05.2021, reclamatul precizează că petentul a formulat în perioada septembrie – octombrie 2020, ca și persoană fizică, două solicitări în baza prevederilor Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public cu privire la normele de aplicare a O.G. nr. 26/2000 în domeniul de activitate al instituției, la care s-au formulat răspunsurile nr. 24/1881/E.L. din 01.10.2020 și nr. 24/2002/E.L. din 06.10.2020.

68. Prin adresa nr. 24/2002/E.L. din 06.10.2020, instituția a explicat în răspunsul său confuzia pe care petentul o face între prevederile O.G. nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații și prevederile referitoare la monitorizare din hotărârile anuale de guvern prin care se aprobă modul de repartizare și de utilizare a sumelor care au fost alocate prin legile bugetare organizațiilor membre ale Consiliului Minorităților Naționale, prevederi coroborate cu datele cuprinse la secțiunea Monitorizare de pe site-ul instituției.

69. Reclamatul precizează următoarele:

- orice asociație și fundație din România își desfășoară activitatea și trebuie să respecte prevederile O.G. nr. 26/2000.
- Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale Consiliului Minorităților Naționale sunt constituite și funcționează în baza OG. nr. 26/2000 și trebuie să se supună aceluiași prevederi.
- Legiuitorul nu face niciun fel de distincție între asociații și fundații în funcție de obiectul de activitate al acestora. Așadar, nu există nicio discriminare între organizațiile neguvernamentale din România.
- Organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale Consiliului Minorităților Naționale le sunt alocate anual prin legile bugetare sume de la bugetul de stat pentru sprijinirea activității acestora, pentru a putea funcționa și a

desfășura activități de păstrare a tradițiilor, limbii și culturii comunităților pe care le reprezintă.

- Secretariatul General al Guvernului – Departamentul pentru Relații Interetnice nu au competențe în ceea ce privește componența Consiliului Minorităților Naționale, acesta fiind format, potrivit prevederilor H.G. nr. 589/2001, din câte 3 reprezentanți ai organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, reprezentate în Parlamentul României.
- Consiliul Minorităților Naționale nu face parte din SGG-DRI, fiind un organ consultativ al Guvernului în ceea ce privește asigurarea relațiilor cu organizațiile legal constituite ale cetățenilor aparținând minorităților naționale.
- Monitorizarea la care face referire petentul este prevăzută în hotărârile anuale ale Guvernului prin care se aprobă modul de repartizare și de utilizare a sumelor care au fost alocate prin legile bugetare anuale acestor organizații. Această monitorizare are ca obiect exclusiv sumele care au fost alocate prin legile bugetare anuale acestor organizații pentru a putea funcționa și a desfășura activități de păstrare a tradițiilor, limbii și culturii comunităților pe care le reprezintă.
- D.R.I. realizează monitorizarea în ceea ce privește respectarea destinațiilor legale de către organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale în procesul de utilizare a sumelor alocate în baza acestor hotărâri. Destinațiile legale sunt prevăzute în aceleași hotărâri anuale ale Guvernului. Organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale membre ale Consiliului Minorităților Naționale se supun prevederilor O.G. nr. 26/2000 la fel ca celelalte organizații neguvernamentale din România.

70. Reclamatul face precizarea că solicită soluționarea cauzei în lipsă.

Sușinerile U.D.M.R.

71. Prin punctul de vedere înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 3405/10.05.2021, reclamatul susține excepția de necompetență materială invocată din oficiu cu privire la aspecte ce țin de anularea hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România, adoptată la Congresul XIV UDMR, sens în care apreciază că C.N.C.D. nu are în competență anularea vreunei hotărâri adoptată de o persoană juridică.

72. De asemenea, reclamatul consideră că, în cauză, suntem în prezența unei excepții de inadmisibilitate și a unei excepții de autoritate de lucru judecat, deoarece anularea acestei hotărâri a făcut obiectul dosarului nr. 18272/302/2019 Judecătoria Sectorului 5 București.

73. Concret, prin Sentința Civilă nr. 4085/04.08.2020, Judecătoria Sectorului 5 București a respins cererea petentului, sentință menținută în apel prin Decizia Civilă nr. 678/A/2021 a Tribunalului București, fapt pentru care, reclamatul solicită admiterea excepțiilor și respingerea petiției formulate.

74. În ceea ce privește mandatul de reprezentare al persoanei care semnează petiția, Vicepreședintele, și raportat la lipsa sediului asociației, neindicat în cererea prin care a fost sesizat C.N.C.D., reclamatul invocă nulitatea acesteia, conform art. 194 CPC, dar și a Procedurii interne de soluționare.

75. Concret, reclamatul face mențiunea că orice asociație este reprezentată în fața

instanțelor de judecată sau în fața unor instituții și autorități de către Consiliul Director, respectiv Președinte (conform art. 24 O.G. nr. 26/2000 și în conformitate cu Statutul Asociației), în acest sens, pentru depunerea petiției, fiind nevoie de un mandat din partea Consiliului Director sau Președintelui.

76. De asemenea, reclamatul adaugă că orice cerere, așa cum impune norma generală, respectiv art. 194 C.P.C., trebuie să cuprindă denumirea și sediul asociației, datele de identificare (sediul, contul bancar, persoana cu mandat de reprezentare), sens în care solicită obligarea petentului de a depune Extras din Registrul Asociațiilor și Fundațiilor, iar în caz contrar solicită anularea cererii.

77. Reclamatul consideră că petiția are un obiect vădit nefondat conform art. 33 din Procedura internă și invocă lipsa calității procesuale active a petentului raportat și la cele definitiv stabilite prin hotărârile judecătorești mai sus amintite, fiind incidente prevederile art. 430 alin. 2 CPC, sens în care petiționarul nu are calitate procesuală activă și interes în ceea ce privește solicitarea de a anula hotărârile adoptate de Congresul UDMR.

78. Pe fondul petiției, reclamatul solicită respingerea acesteia ca fiind nefondată întrucât adoptarea unei hotărâri la Congresul UDMR, în speță hotărâri privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România nu reprezintă o faptă, care prin natura și consecințele sale să fie sancționată de O.G. nr. 137/2000.

79. Concret, reclamatul apreciază că motivarea nu are nicio legătură cu vreo faptă care ar putea fi cercetată de C.N.C.D. și care intră în sfera de aplicare a dispozițiilor speciale privind combaterea discriminării. De asemenea, petiționarul nici nu face dovada că ar fi suferit vreo discriminare în sensul O.G. nr. 137/2000, ci enumeră diferite acte normative care nu au nici o legătură cu vreo faptă ilegală.

80. Reclamatul adaugă că reprezentantul asociației a încercat și în nume personal anularea acestor hotărâri adoptate de Congresul UDMR, iar instanța de fond a respins cererea, atât la fond, cât și în apel.

81. Enumerarea unor acte normative, a unor evenimente nu reprezintă o motivare în fapt și în drept care să susțină cererea petiționarului, actele juridice, evenimentele și opiniile politice neavând nicio legătură cu vreo situație juridică, care să reprezinte vreo discriminare.

82. Hotărârile Congresului UDMR au fost adoptate în conformitate cu statutul asociației, cu actele normative din România și respectând în întregime și tratatele internaționale în materie, astfel că aceste hotărâri nu pot fi cenzurate de către autoritatea judecătorească sau de către C.N.C.D.

83. În calitate de formațiune politică, reclamatul consideră că are dreptul de a adopta hotărâri care respectă statutul și legea, inclusiv hotărâri prin care stabilesc simbolurile naționale ale comunității maghiare, act care nu poate fi cenzurat de C.N.C.D., nefiind un act de discriminare, ci un drept al unei minorități de a alege aceste simboluri.

84. Chiar prin hotărârea amintită la pct. 3, reclamatul precizează că se stabilesc în mod clar aceste simboluri, inclusiv culorile roșu, alb, verde, ceea ce nu echivalează cu drapelul național al Ungariei. Este de notorietate că drapelul Ungariei, așa cum este recunoscut pe plan internațional, fiind adoptat de statul ungar diferă față de aceste simboluri ale minorității maghiare. Toate actele internaționale acordă dreptul unei minorități naționale de a avea propriile simboluri, de a le folosi. Toate minoritățile

recunoscute din România au propriile simboluri și le utilizează în continuare.

85. Astfel, reclamatul consideră că limitarea dreptului unei formațiuni politice de a adopta hotărâri care sunt în concordanță cu legislația internă și internațională cea din urmă având prioritate față de legislația română, ar fi un abuz de drept și contra valorii unei societăți care funcționează după regulile democrației în Uniunea Europeană, iar legislația internațională are prioritate în acest sens.

86. Pentru toate considerentele expuse, reclamatul solicită în principal anularea, iar în subsidiar respingerea petiției ca fiind nelegală și netemeinică; de asemenea solicită C.N.C.D. să nu sesizeze instanța de judecată, deoarece există autoritate de lucru judecat cu privire la aceste hotărâri menționate în petiție.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

87. Prevederile legislative relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

1. Constituția României:

- **Art. 1 Statul român:** "(...) (3) *România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.*
(...)"
- **Art. 4 Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni** "(...) (2) *România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.*"
- **Art. 6 Dreptul la identitate:** (1) *Statul recunoaște și garantează persoanelor aparținând minorităților naționale dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase.*
(2) *Măsurile de protecție luate de stat pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității persoanelor aparținând minorităților naționale trebuie să fie conforme cu principiile de egalitate și de nediscriminare în raport cu ceilalți cetățeni români.*
- **Art. 16 Egalitatea în drepturi:** "(1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*
(2) *Nimeni nu este mai presus de lege. (...)"*
- **Art. 31 Dreptul la informație:** "(1) *Dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit.*
(2) *Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal. (...)"*

- **Art. 120 Principii de bază:** *”Administrația publică din unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile descentralizării, autonomiei locale și deconcentrării serviciilor publice.*

(2) În unitățile administrativ-teritoriale în care cetățenii aparținând unei minorități naționale au o pondere semnificativă se asigură folosirea limbii minorității naționale respective în scris și oral în relațiile cu autoritățile administrației publice locale și cu serviciile publice deconcentrate, în condițiile prevăzute de legea organică.”

2. O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare:

- **art. 2 alin. 1:** *”Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”*

- **Art. 2 alin. 4:** *”Orice comportament activ ori pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau defavorizează nejustificat ori supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de alte persoane, grupuri de persoane sau comunități atrage răspunderea contravențională conform prezentei ordonanțe, dacă nu intră sub incidența legii penale”.*

3. Convenția cadru din 1 februarie 1995 pentru protecția minorităților naționale:

- **Art. 9:** *”1. Părțile se angajează să recunoască faptul ca dreptul la libertatea de expresie a fiecărei persoane aparținând unei minorități naționale include libertatea de opinie și libertatea de a primi și a comunica informații sau idei în limba minoritara, fără ingerințe ale autorităților publice și independent de frontiere. Părțile vor veghea ca, în cadrul sistemelor lor lingvistice, persoanele aparținând unei minorități naționale sa nu fie discriminate în accesul la mijloacele de informare.*

2. Paragraful 1 nu împiedica părțile sa utilizeze un regim de autorizare, nediscriminatoriu și fondat pe criterii obiective, pentru societățile de radio sonor, televiziune și cinema.

3. Părțile nu vor crea obstacole în calea infiintarii și utilizării mijloacelor de informare scrisă de către persoanele aparținând minorităților naționale. În cadrul legal organizat pentru radioul sonor și televiziune, ele vor veghea ca, în măsura posibilului și ținând seama de prevederile paragrafului 1,

persoanelor aparținând minorităților naționale să le fie acordată posibilitatea de a-și crea și utiliza propriile mijloace de informare.

4. În cadrul sistemului legislației lor, părțile vor adopta măsuri adecvate pentru facilitarea accesului persoanelor aparținând minorităților naționale la mijloacele de informare, pentru promovarea toleranței și pentru a permite pluralismul cultural.”

- **Art. 10** – ”1. Părțile se angajează să recunoască oricărei persoane aparținând unei minorități naționale dreptul de a folosi liber și fără ingerința limba sa minoritara, în privat și în public, oral și în scris. (...)”

- **Art. 15** – ”Părțile vor crea condițiile necesare pentru participarea efectivă a persoanelor aparținând minorităților naționale la viața culturală, socială și economică și la treburile publice, în special acelea care le privesc direct.”

Principiile de analiză

88. În conformitate cu dispozițiile **art. 63** din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”, Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepțiilor invocate.

89. De asemenea, art. 30 și următoarele din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor stipulează:

”art. 30 (1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbaterea petentului sau a persoanei interesate care sesizează Consiliul, pentru a-și formula punctul de vedere.

(2) Colegiul director acordă un termen petentului sau părții interesate pentru a comunica punctul de vedere.

Art. 31 (1) Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență după solicitarea punctului de vedere al petentului sau al părții interesate care a sesizat Consiliul.

(2) Necomunicarea punctului de vedere la termenul acordat nu împiedică soluționarea petiției.

Art. 32 Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.”

90. Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale”. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă:

- la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**,
- la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.

91. Se poate vorbi de o posibilă **discriminare indirectă** atunci când o prevedere, un criteriu, o practică aparent neutră dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute de legislația în vigoare, cu excepția cazurilor în care aceste prevederi, criteriile sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere aceluiași scop sunt adecvate și necesare. De asemenea, discriminarea indirectă este orice comportament activ sau pasiv care, prin efectele pe care le generează, favorizează sau

defavorizează nejustificat, supune unui tratament injust sau degradant o persoană, un grup de persoane sau o comunitate față de altele care se află în situații egale.

92. Provocarea în practică constă în dificultatea de a identifica faptele de discriminare indirectă. În cazul discriminării indirecte, unul dintre elementele de diferențiere constă în faptul că analiza se concentrează pe efectele practicii sau criteriului aparent neutru, pe când în cazul discriminării directe determinant este tratamentul diferențiat produs prin fapta de discriminare. Efectele regulii, practicii, criteriului aparent neutru trebuie să plaseze un grup într-o situație specială dezavantajoasă. Astfel, dacă în cazul discriminării directe accentul se plasează pe tratamentul diferențiat, în cazul discriminării indirecte analiza se va concentra pe efectele diferențiate ale regulii, criteriului sau practicii aparent neutre. Se impune necesitatea testului comparativității.

Aplicarea principiilor la spetă

93. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra posibilei discriminări a cetățenilor români de naționalitate română și a celorlalte minorități naționale care respectă simbolurile naționale fără a pretinde drepturi colective, prin adoptarea "*Hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România*" la Congresul 14 U.D.M.R. din 22 – 23 februarie 2019 de la Cluj-Napoca, în care s-au instituit anumite măsuri speciale prin simboluri "naționale proprii", considerate temelii principale ale identității naționale a comunității maghiare din România.

94. Astfel, Colegiul ia act de faptul că UDMR a hotărât la Congresul 14 al uniunii, desfășurat la Cluj-Napoca, în perioada 22 – 23 februarie 2019 adoptarea drapelului național fără stemă, respectiv imnul Ungariei, plus steagul și imnul "ținutului secuiesc" ca simboluri naționale ale comunității maghiare din Romania, cu drept de afișare, respectiv intonarea în spațiul public sau privat.

95. Concret, asociația petentă reclamă încălcarea prevederilor Constituției României, a Legii nr. 75/1994 și a normelor de aplicare, a Legii nr. 185/2013, contrar deciziilor definitive nr. 251/A/CA/2017 a Tribunalului Bihor pronunțată în dosarul nr. 284/271/2016, respectiv nr. 2690/R pronunțată de Curtea de Apel Târgu Mureș în dosarul nr. 1474/96/2011 prin adoptarea hotărârii în cauză, simbolurile respective prezentând comunitatea maghiară ca parte integrantă a națiunii maghiare din Ungaria și solicită anularea hotărârii în cauză.

96. Colegiul director reține spre analiză următoarele excepții invocate în cauză:

1. Raportat la excepția lipsei calității procesuale active invocată din oficiu prin adresa nr. 514/25.01.2021 în temeiul art. 5 și 7 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor aprobată prin Ordinul nr. 144 din 11 aprilie 2008, cu solicitarea justificării interesului legitim în cauză, precum și a Statutului / a Actului constitutiv al Asociației, excepție susținută de U.D.M.R. prin punctul de vedere înregistrat la C.N.C.D. sub nr. 3405/10.05.2021, Colegiul decide respingerea acesteia întrucât Statutul Asociației a fost anexat la notele scrise formulate de petent înregistrate la C.N.C.D. sub nr. 982/09.02.2021, fiind indicate și elementele de identificare ale asociației, semnatarul petiției figurând printre membrii asociați.

2. Raportat la excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de Autoritatea Electorală din România, Colegiul director urmează a o admite,

având în vedere faptul că Autoritatea nu este emitentul hotărârii ce face obiectul prezentei cauze, implicarea instituției în speță nefiind fondată prin prisma atribuțiilor și a competenței generale în materie electorală și referendară a instituției, reglementată prin Legea nr. 208/2015.

3. Raportat la excepția obiectului vădit nefondat invocată de U.D.M.R. conform art. 33 din Procedura internă de soluționare a sesizărilor, Colegiul decide respingerea acesteia, obiectul supus analizei fiind clarificat prin notele și concluziile scrise depuse la dosar, respectiv constatarea discriminării altor minorități etnice din România și a românilor majoritari față de comunitatea maghiară din România, comunitate care ar beneficia de dreptul colectiv, nerecunoscut de Legea nr. 33/1995, de a afișa oricând cele două simboluri "naționale" și de a intona public cele două imnuri "naționale", respectiv al Ungariei și al "ținutului secuiesc".

4. Raportat la excepția de autoritate de lucru judecat invocată de U.D.M.R. întrucât solicitarea de anulare a hotărârii ce face obiectul prezentei cauzei ar fi făcut obiectul dosarului nr. 18272/302/2019 pe rolul Judecătoria Sectorului 5 București, Colegiul ia act de faptul că prin Sentința Civilă nr. 4085/04.08.2020, cererea petentului a fost respinsă, sentința fiind menținută în apel prin Decizia Civilă nr. 678/A/2021 a Tribunalului București). Colegiul decide respingerea excepției de autoritate de lucru judecat întrucât aspectele care intră în sfera de competență a C.N.C.D. urmează a fi analizate prin raportare la prevederile O.G. nr. 137/2000, în măsura în care pot fi reținute elementele constitutive ale unei fapte contravenționale sancționabilă conform art. 26 din O.G. nr. 137/2000.

5. Raportat la Departamentul de Relații Interetnice, Colegiul director decide că aspectele reclamate de asociația petentă cu referire la Secretariatul General al Guvernului – D.R.I., respectiv monitorizarea respectării destinațiilor legale de către organizațiile cetățenilor ce aparțin minorităților naționale în procesul de utilizare a sumelor alocate în baza hotărârilor anuale de guvern prin care se aprobă modul de repartizare și de utilizare a sumelor care au fost alocate prin legile bugetare organizațiilor membre ale Consiliului Minorităților Naționale nu intră sub incidența O.G. nr. 137/2000.

97. Pe fond, Colegiul urmează a analiza următoarele capete de cerere formulate de petent:

1. **Raportat la solicitarea asociației petente de anulare a "Hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România",** Colegiul reține că prin adresa nr. 2871/14.04.2021 a fost supusă atenției petentului, în temeiul art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor aprobată prin Ordinul nr. 144 din 11 aprilie 2008, excepția de necompetență materială a C.N.C.D., urmând a o admite, deplina competență de soluționare cu privire la acest capăt de cerere revenind instanței de judecată.

2. **Raportat la posibila discriminare a celorlalte minorități naționale (capăt de cerere inserat prin notele scrise înregistrate la C.N.C.D. cu nr. 982/09.02.2021),** Colegiul constată lipsa calității procesuale active pentru Asociația petentă, astfel cum este prevăzută de art. 8 alin. 1 din Procedura internă, în lipsa interesului legitim / a mandatului în combaterea discriminării

altor minorități naționale din România. Colegiul ia act de domeniul de activitate expres al organizației neguvernamentale în speță, prin prisma scopului și a obiectivelor stipulate în Statutul Asociației și constată că există interesul legitim în combaterea discriminării ce vizează un grup de persoane / comunități asupra cărora s-a săvârșit o posibilă faptă de discriminare.

3. Colegiul director urmează a analiza cauza cu privire la posibila discriminare a cetățenilor români de naționalitate română, prin instituirea unor măsuri speciale prin simboluri "naționale proprii" ca temelii principale ale identității naționale a comunității maghiare din România.

98. În drept, Colegiul analizează în strânsă legătură în ce măsură obiectul unei petiții întrunește, în prima instanță, elementele art. 2 al O.G. nr. 137/2000, republicată, cuprins în Capitolul I „Principii și definiții” al Ordonanței și subsecvent, elementele faptelor prevăzute și sancționate contravențional în Capitolul II „Dispoziții Speciale”, Secțiunea I-VI din Ordonanță. În măsura în care se reține întrunirea elementelor discriminării, așa cum este definită în art. 2, comportamentul în speță atrage răspunderea contravențională, după caz, în condițiile în care sunt întrunite elementele constitutive ale faptelor contravenționale prevăzute și sancționate de O.G. nr. 137/2000, cu modificările și completările ulterioare, republicată.

99. Examinând conținutul petiției și legislația în vigoare, Colegiul director urmează a analiza posibila discriminare a cetățenilor români de naționalitate română, faptă ce intră sub incidența art. 2 alin. (4) O.G. nr. 137/2000, prin exprimarea dreptului la identitate pentru minoritatea maghiară din România.

100. Concret, prin adoptarea *”Hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România”* la Congresul 14 U.D.M.R. s-au instituit simboluri ”naționale proprii”, pentru exprimarea identității naționale a comunității maghiare din România, fapt considerat că ar construi o identitate națională pentru o comunitate de pe teritoriul României ca parte integrantă a națiunii maghiare din Ungaria, în detrimentul cetățenilor români care respectă simbolurile naționale fără a pretinde și adopta drepturi colective.

101. În analiza prezentei spețe, Colegiul director se raportează la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu prin care s-a stipulat că diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că, pentru ca o asemenea încălcare să se producă, *„trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”*.

102. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: *Fredin împotriva Suediei*, 18 februarie 1991; *Hoffman împotriva Austriei*, 23 iunie 1993, *Spadea și Scalabrino împotriva Italiei*, 28 septembrie 1995, *Stubbings și alții împotriva Regatului Unit*, 22 octombrie 1996).

103. Astfel, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului

egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.²

104. Reținând în coroborare cu speța dedusă spre soluționare definiția discriminării, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale art. 2 din O.G. nr. 137/2000. Astfel, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 *deosebirea, excluderea, restricția sau preferința* trebuie să aibă la bază unul dintre *criteriile* prevăzute de către art. 2, alin. 1 și trebuie să se refere la persoane aflate în *situații comparabile*, dar care sunt tratate în *mod diferit* datorită apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

105. Concret, analizând susținerile petentului prin prisma prevederilor art. 1 din O.G. nr. 137/2000 republicată, Colegiul reține că aspectele de discriminare reclamate vizează nerespectarea principiului egalității între cetățenii români, concret acordarea de privilegii comunității maghiare din România, pe bază de naționalitate, având ca efect înlăturarea recunoașterii în condiții de egalitate a drepturilor legale, prin adoptarea ca simboluri "naționale" pentru această comunitate chiar a simbolurilor naționale ale Ungariei, respectiv prin uzitarea acelor simboluri în mod public, pe teritoriul României (afișarea cele două simboluri "naționale" oricând și intonarea în mod public a celor două imnuri "naționale", respectiv al Ungariei și al "ținutului secuiesc").

106. Concret, *"Hotărârea privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România"* adoptată la Congresul 14 U.D.M.R. din 22 – 23 februarie 2019 la Cluj-Napoca prevede la pct. 3 și pct. 5 următoarele: *"3. Afișarea simbolurilor noastre naționale la orice eveniment, în orice situație sau formă sunt considerate ca propriile noastre simboluri comunitare și în nici un caz, din punct de vedere juridic, nu echivalează cu arborarea publică a drapelului național al Ungariei, a cărui arborare în România este reglementată de convenții internaționale și de legi naționale. (...) 5. Aceste elemente le considerăm a fi simbolurile noastre naționale în orice dimensiune, amplasare, pe orice suprafață și formă de prezentare."*

107. Petentul mai menționează că prin hotărârea în discuție, secuii sunt considerați drept *"comunitate integrantă a națiunii maghiare"*, însă nici nu apar înregistrați ca o minoritate națională în datele Institutului Național de Statistică privind ultimul recensământ al populației din România, iar simbolurile proprii "comunității secuiești" se regăsesc la adresa de internet: <https://www.sznt.org/ro/despre-noi/simbolurile-noastre>.

108. În ceea ce privește drapelul, la punctul 1 al Hotărârii de la Congresul 14 UDMR se menționează dispunerea culorilor în benzi egale, fără a menționa proporțiile steagului, putând fi atât drapelul oficial de stat, cât și drapelul civic al Ungariei, iar în preambulul hotărârii se afirmă următoarele:

---

² A se vedea în același sens și jurisprudența Curții Europene de Justiție, cauza Bilka Kaufhaus, parag.31; cauza C-33/89 Kowalska [1990] ECR I-2591, parag. 16; cauza C-184/89 Nimz [1991] ECR I-297 parag. 15; cauza C-109/88 Danfoss [1989] ECR 3199, parag. 16; cauza C-127/92, Enderby [1993] ECR 673 parag. 16.

"Comunitatea maghiară din România este parte integrantă a națiunii maghiare, prin urmare își asumă simbolurile și însemnele acesteia, dar dispune și de simboluri proprii. Temeliile principale ale identității noastre naționale sunt acele simboluri care disting națiunea maghiară, și în cadrul acesteia pe maghiarii din Transilvania de alte națiuni și prezintă, într-un mod unic, particularitățile maghiarilor pentru întreaga lume."

109. Petentul apreciază că drepturile specifice menționate pentru a fi exercitate rămân individuale, nu devin colective în detrimentul altor categorii de cetățeni ai României, astfel cum se stipulează prin „Hotărârea privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România”, care stabilește simbolurile pentru cetățenii români de naționalitate maghiară din România, inclusiv pentru comunitatea secuiască: drapelul național sau civic al Ungariei (drapelul oficial de stat are proporțiile 1:2, iar cel civic proporțiile 2:3), steagul "ținutului secuiesc", imnul național al Ungariei și imnul secuiesc.

110. În ceea ce privește comparabilitatea, Colegiul director ia act de faptul că petentul, cetățean român și reprezentant la Asociației care are printre obiectivele stabilite prin Statut la art. 7 lt. p) *"promovarea și conservarea tradițiilor românești și universale"* se raportează la minoritatea maghiară din România care își arogă drepturi suplimentare, considerate colective, în condițiile în care legislația națională asigură deja maximul de drepturi individuale ce pot fi acordate potrivit dreptului internațional privind minoritățile.

111. În sfera de analiză a situațiilor asupra cărora Colegiul director se pronunță, pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare, tratamentul aplicat pentru două situații comparabile trebuie să fi fost diferit, iar subsecvent, tratamentul diferențiat trebuie să urmărească sau să aibă ca efect restrângerea ori înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate a drepturilor omului și a libertăților fundamentale ori a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice, iar în cazul discriminării indirecte, prin comportamentul activ / pasiv aplicat, efectele generate să fie discriminatorii.

112. Potrivit O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, una dintre condițiile pentru ca o faptă să fie discriminatorie este existența unei legături de cauzalitate între criteriul invocat și fapta sesizată.

113. În situația discriminării indirecte însă, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru sau a unui comportament activ sau pasiv care, la prima vedere, scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis.

114. Colegiul director constată că, deși s-a creat premiza de discriminare, nu poate fi reținut dreptul încălcat, întrucât dreptul la identitate, respectiv exprimarea acestui drept în ceea ce privește apartenența la o minoritate națională reprezintă un drept recunoscut atât prin legislația națională, cât și internațională.

114. Astfel, Colegiul director se raportează la Constituția României care recunoaște și garantează, la art. 6 alin. 1, persoanelor aparținând minorităților naționale *"dreptul la păstrarea, la dezvoltarea și la exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase"*.

115. De asemenea, Convenția – cadru pentru protecția minorităților naționale publicată în Monitorul oficial nr. 82 din 4 mai 1995 prevede următoarele:

- *”Art. 7 Partile vor asigura respectarea drepturilor fiecărei persoane aparținând unei minorități naționale la libertatea de întrunire pasnică și la libertatea de asociere, la libertatea de expresie și la libertatea de gândire, conștiința și religie. (...)*
- *Art. 9 (1) Partile se angajează să recunoască faptul că dreptul la libertatea de expresie a fiecărei persoane aparținând unei minorități naționale include libertatea de opinie și libertatea de a primi și a comunica informații sau idei în limba minoritară, fără ingerințe ale autorităților publice și independent de frontiere. (...)*”

116. În ceea ce privește simbolurile naționale ale diferitelor minorități naționale, legiuitorul român a legiferat în acest domeniu și a stabilit linii directoare aplicabile pentru drapelul național și pentru steaguri aparținând diferitelor unități administrativ-teritoriale, respectiv condițiile în care minoritățile naționale și-ar putea afișa simbolurile, fiind adoptată Hotărârea de Guvern nr. 1157/2001 pentru aprobarea Normelor privind arborarea drapelului României, intonarea imnului național și folosirea sigiliilor cu stema României.

117. Astfel, la art. 23¹ din H.G. nr. 1157/2001 (articol introdus prin H.G. nr. 223/2002), *”Minoritățile etnice – constituite în organizații, uniuni sau asociații la nivel național – pot folosi la acțiunile specifice și însemnele proprii.”*

118. Colegiul se raportează la jurisprudența CEDO, cauza *Tokes vs România*, unde Curtea a decis în 27.04.2021 încălcarea art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului în ceea ce privește sancțiunea primită de reclamant pentru arborarea steagurilor secuiesc și al regiunii Partium, întrucât nu au fost furnizate *”motive relevante și suficiente pentru a justifica ingerința în dreptul reclamantului la libertatea de exprimare. În consecință, ingerința atacată nu a fost „necesară într-o societate democratică.”* (paragraful 99). Curtea a reținut apărarea autorităților din România în sensul că scopul ingerinței a fost protejarea securității publice și respectarea drepturilor altora, cu toate acestea, *”instanțele naționale nu au menționat niciun factor care să facă să se creadă că expunerea steagurilor în cauză ar putea pune probleme de securitate publică”* (paragraful 81), printre reținerile sale (paragraful 71) regăsindu-se și aspectul că *”legea trebuie să știe să se adapteze circumstanțelor în schimbare”*.

119. În speța de față, Colegiul director apreciază că nu se poate reține un drept încălcat al cetățenilor români majoritari, prin instituirea simbolurilor proprii minorității maghiare, cu atât mai mult cu cât prin conținutul lor, chiar și similitudinea cu simbolurile naționale ale Ungariei, aceste simbouri nu afectează cetățenii români și nici nu pun probleme de securitate publică, în condițiile uzității și exprimării acestora în limitele legii.

120. Prin urmare, Colegiul director constată că nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare potrivit prevederilor O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, în lipsa dreptului încălcat, pentru fapta reclamată prin prezenta speță, respectiv art. 2 alin. 1 coroborat cu alin. (4) din O.G. nr. 137/2000.

121. Concret, nu poate fi reținută discriminarea cetățenilor români prin adoptarea de simboluri proprii pentru comunitatea maghiară din România, chiar și în situația unei similitudini a acestora cu simbolurile Ungariei, acestea neputând fi considerate o daună loialității față de simbolurile naționale ale României, ai cărui cetățeni sunt, conform art.

12 din Constituția României, respectiv Drapelul României, Ziua națională a României, 1 Decembrie, Imnul național al României, Stema țării și sigiliul statului.

122. Având în vedere cele reținute mai sus, aspectele sesizate de Asociația petentă nu constituie faptă de discriminare potrivit art. 2, alin. 1 și alin. 4 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respingerea excepției lipsei calității procesuale active;
2. Admiterea excepției lipsei calității procesuale pasive pentru Autoritatea Electorală din România;
3. Respingerea excepției obiectului vădit nefondat;
4. Respingerea excepției de autoritate de lucru judecat în ceea ce privește Sentința Civilă nr. 4085/04.08.2020 (dosarul nr. 18272/302/2019 aflat pe rolul Judecătoria Sectorului 5 București), sentință menținută în apel prin Decizia Civilă nr. 678/A/2021 a Tribunalului București;
5. Neincidentă O.G. nr. 137/2000 raportat la Departamentul de Relații Interetnice;
6. Admiterea excepției de necompetență materială a C.N.C.D. raportat la capătul de cerere ce vizează anularea "*Hotărârii privind simbolurile naționale ale comunității maghiare din România*", deplina competență de soluționare revenind instanței de judecată;
7. Admiterea excepției lipsei calității procesuale active raportat la capătul de cerere ce vizează celelalte minorități naționale;
8. Raportat la cel de-al treilea capăt de cerere ce vizează posibila discriminare a cetățenilor români de naționalitate română, prin instituirea simbolurilor "naționale proprii" pentru comunitatea maghiară din România, nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000 în lipsa dreptului încălcat.
9. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului Director prezenți la ședința de deliberări desfășurată online în data de 16.02.2022 au fost: ASZTALOS Csaba Ferenc – Membru, DIACONU Adrian – Membru (online), GRAMA Horia – Membru, HALLER ISTVÁN – Membru, JURA CRISTIAN – Membru, LAZĂR MARIA – Membru, MOȚA Maria – Membru, OLTEANU Cătălina – Membru, POPA Claudia Sorina – Membru (online).

Prezenta hotărâre va fi comunicată în baza Ordinului Președintelui CNCD nr. 138 din 24.03.2020.

ASZTALOS CSABA FERENC
Membru Colegiul Director,
Președinte CNCD

Red.: C.J. și C.M.I.

Data redactării: 11.05.2022

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

